

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iunie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecători - Elena Covalenco, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Iurie Diaconu,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012 de avocatul Radu Malanciuc în numele inculpatului

Doroghean Corado Nicolae, născut la 09 august 1992, originar și domiciliat în s.Selemet, r-nul Cimișlia.

Cauza a fost examinată în prima instanță de la 13.10.2010 pînă la 12.12.2011, în instanța de apel de la 06.02.2012 pînă la 14.11.2012, în instanța de recurs de la 06.03.2013 pînă la 04.06.2013.

Procedura de citare legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul R.Malanciuc și inculpatul C.Doroghean, care și-au susținut recursul, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Procurorul S.Crîjanovschi și reprezentantul părții vătămate, avocatul G.Lupea, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului, ca fiind neîntemeiat.

C O N S T A T Ă :**1.** Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 12 decembrie 2011, Doroghean Corado a fost condamnat în baza art.146 Cod penal la 4 ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Doroghean Corado, la 21 august 2010, aproximativ la ora 22.00, aflîndu-se în gospodăria părinților săi din s.Selemet, r-nul Cimișlia, din relații ostile, în timpul certei cu tatăl său Doroghean Nicolae, fiind în stare de afect survenit în mod subit, provocat de actele de violență ale ultimului, a efectuat o împușcătură din arma de foc de vînătoare cu țevă lisă de modelul ZK, calibrul 16, în direcția acestuia din urmă cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.196/D, leziuni corporale grave, în urma cărora victima a decedat.**3.** Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat și avocatul G.Lupea în numele succesoriului părții vătămate, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii înaintate - în baza art.145 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii de 8 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip închis, argumentînd că instanța incorect a reîncadrat acțiunile acestuia în prevederile art.146 Cod penal, deoarece în cauză au fost acumulate suficiente probe ce dovedesc vinovăția acestuia în săvîrșirea omorului intenționat al victimei, iar instanța nu a luat în considerație faptul că inculpatul urma să prevadă și să-și dea seama de consecințele acțiunilor sale în urma aplicării armei, că fapta sa poate duce la moartea victimei, iar fiind stropit cu benzină de către tatăl său, a avut posibilitatea reală de a fugi de la locul dat, însă dînsul a luat din încăpere arma de vînătoare din care a efectuat o împușcătură în tatăl său, care se afla în beci; instanța

nu a ținut seama de raportul de expertiză psihiatrică legală de ambulator nr.18a-2011 din 14.01.2011, prin care s-a constatat că inculpatul la momentul comiterii infracțiunii se afla într-o stare de tensiune emoțională cu teamă de pericol apărut în rezultatul conflictului, însă această tensionare nu a influențat suficient conștiința și comportamentul lui;

- avocatul în numele succesorului părții vătămate, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat conform învinuirii înaintate, deoarece instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia că acesta a comis omorul în stare de afect, fiindcă prin probele administrate se dovedește intenția lui de a omorî victima, iar relațiile tensionate care au apărut între ei, nu constituia motiv pentru a aplica arma de foc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, au fost admise apelurile procurorului și a avocatului în numele succesorului părții vătămate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dorighean Corado a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.79 alin.(3) Cod penal, la 5 ani și 4 luni închisoare, în penitenciar de tip închis.

4.1. Pentru pronunțarea hotărârii date instanța de apel a constatat că Dorighean Corado, la 21 august 2010, aproximativ la ora 22.00, aflându-se în gospodăria părinților săi din s.Selemet, r-nul Cimișlia, din relații ostile, în timpul certei cu tatăl său Dorighean Nicolae, cu scopul de a-l omorî, a luat din casă o armă de foc de vânătoare cu țevă lisă, de modelul ZK, calibrul 16, cu seria și nr.A 10039, din care a efectuat o tragere în direcția tatălui său în timp ce ultimul intrase în beci cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.196/D, leziuni corporale grave, în urma cărora victima a decedat.

Instanța de apel, cercetînd probele administrate, și anume declarațiile succesorului părții vătămate V.Dorighean, a martorilor A.Dorighean, N.Coipan, M.Eni, M.Ciocoi, V.Ciocoi, F.Bădărău, A.Rozdovanu și actele cauzei - raportul de expertiză medico-legală nr.196/c din 23.08.2010, rapoartele de expertiză criminalistică nr.2246/2247/2248 din 24.09.2010, nr.2295/2396 din 27.09.2010 și nr.2440 din 23.09.2010, raportul de expertiză psihiatrică nr.18a-2011 din 14.01.2011, a ajuns la concluzia că acțiunile lui C.Dorighean întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal și nicidecum ale infracțiunii prevăzute de art.146 Cod penal, deoarece nu a fost stabilită starea de afect fiziologic a inculpatului în momentul comiterii faptei, acțiunile acestuia nu au fost consecutive și imediate după acțiunile ilegale ale victimei, întrerupte, fiindcă dînsul mai întîi a mers în casă, a luat arma, a ieșit afară, după care a împușcat victima.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul R.Malanciuc în numele inculpatului C.Dorighean, care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.146 Cod penal, pe cînd instanța de apel i-a dat faptei săvîrșite o încadrare juridică greșită, deoarece, în cazul dat lipsește intenția inculpatului de a comite omorul victimei, dînsul a comis fapta aflîndu-se în stare de afect, fiindcă înainte de a împușca victima, a fost agresat fizic și stropit cu benzină de către acesta, care intenționa să-i dea foc, astfel în urma acțiunilor ilegale ale victimei, inculpatul a pierdut controlul asupra propriilor sale acțiuni și capacitatea de a le controla, luînd arma de foc și efectuînd o împușcătură în victimă; instanța de apel incorect a tras concluzia că inculpatul nu a acționat imediat după acțiunile ilegale ale victimei, deoarece din declarațiile martorului A.Dorighean, dimpotrivă rezultă că acestea au fost continue și că inculpatul după ce a comis fapta era foarte stresat și înspăimîntat; instanța nu a apreciat nici raportul de expertiză fizico-chimică, nici declarațiile martorului N.Coipan, prin care se confirmă că pe hainele inculpatului erau urme de benzină și că îndată după comiterea faptei la fața locului au venit colaboratorii de poliție și lucrătorii medicali, care i-au administrat

inculpatului o injecție pentru a-l calma, ceea ce demonstrează starea psihică a acestuia după acțiunile sale, care s-au terminat cu epuizarea fizică și psihică profundă a organismului.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere a probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare.

În cazul examinat, instanța de apel, casînd sentința cu adoptarea unei noi hotărîri de condamnare a lui C.Doroghean pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal - omorul unei persoane, a pus la baza deciziei aceleași probe administrate de prima instanță, reținîndu-le conținutul în modul cum au fost constatate de prima instanță.

Conform concluziei expuse de prima instanță în sentință, ultima a constatat cu certitudine că intenția de aplicare a armei de foc față de victimă a apărut la inculpat în mod subit și ca rezultat al agresiunilor violente din partea victimei față de el (aplicarea de lovituri și stropirea cu benzină, căutarea chibritelor pentru a-i da foc), care au condiționat îngustarea cîmpului de conștiință și a modificat substanțial comportamentul lui C.Doroghean, creîndu-i o stare de afect, stare în care dînsul a și săvîrșit infracțiunea de omor al tatălui său. Această concluzie prima instanță și-a formulat-o și argumentat-o cu probele administrate în ședința de judecată, și anume declarațiile martorilor A.Doroghean, N.Coipan, M.Eni, M.Ciocoi, F.Bădărău, A.Rozdovanu, procesul-verbal de cercetare la fața locului, raportul de expertiză medico-legală nr.196/D, rapoartele de expertiză criminalistică nr.2246/2247/2248 din 24.09.2010, nr.22/95/2396 din 27.09.2010, nr.2440 din 23.09.2010, raportul de expertiză psihiatrică nr.18a-2011 din 14.01.2011, care sînt detaliat descrise în conținutul sentinței (f.d.119-122), și, după cum s-a menționat mai sus, conținutul probatoriu al acestora nu a fost descris altfel de către instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal consideră necesar de a menționa unele circumstanțe constatate la examinarea cauzei în prima instanță, și anume că victima N.Doroghean, fiind o persoană cu un caracter autoritar, violent și un comportament agresiv în familie, deseori își maltrata fiul și soția, căreia pe tot parcursul căsătoriei nu i-a permis niciodată să iasă din gospodărie, aceștia erau bătuți pentru orice încălcare, că anterior acesta l-a mai stropit pe inculpat cu benzină și a încercat să-i dea foc, că în ziua în care a avut loc infracțiunea, victima din nou l-a bătut pe inculpat, care a fugit din gospodărie, însă a fost adus înapoi și impus să scoată benzină din rezervuarul automobilului cu care a fost stropit intenționînd să-i dea foc.

Circumstanțele enumerate nu au fost combătute prin careva alte probe de către instanța de apel. Mai mult, reproducînd în decizie, ca probe ale cauzei, declarațiile inculpatului și a martorilor A.Doroghean, N.Coipan, M.Eni, M.Ciocoi, V.Ciocoi, F.Bădărău, A.Rozdovanu, procesul-verbal de cercetare la fața locului, raportul de expertiză medico-legală, rapoartele de expertiză criminalistică, instanța nu le-a dat acestora nici o apreciere, dar făcînd trimitere doar la raportul de expertiză psihiatrică nr.18a-2011 din 14.01.2011, a conchis că inculpatul nu s-a aflat în stare de afect fiziologic, deoarece nu a acționat imediat după acțiunile ilegale ale tatălui său, ci după un interval de timp, ceea ce exclude prezența stării de afect.

Verificînd această concluzie a instanței de apel, Colegiul penal o consideră ca neîntemeiată și în discordanță cu materialele dosarului și prevederile legii privind chestiunea de apreciere a probelor. Astfel, în actele cauzei sînt suficiente probe care cu certitudine stabilesc motivul infracțiunii săvîrșite de inculpat, precum și starea lui la momentul săvîrșirii infracțiunii.

Însăși acuzatorul de stat în ordonanța de modificare a acuzației în sensul agravării ei, a concluzionat că inculpatul "...în urma survenirii subite a emoției condiționate de acțiunile ilegale ale tatălui său,...care l-a lovit cu pumnii peste corp, l-a stropit cu benzină, spunându-i că-i va da foc, a luat din casă o armă..."

După cum s-a menționat mai sus, atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că victima era o persoană agresivă și violentă, care deseori își bătea soția și fiul, acesta din urmă fiind bătut inclusiv și la 21.08.2010 și stropit cu benzină, fapt confirmat de către martorii:

- A.Doroghean, care a explicat că victima deseori o bătea pe ea și pe fiu, iar în dimineața de 21.08.2010 înainte de a pleca la lucru l-a lovit de mai multe ori pe inculpat, iar seara din nou l-a bătut pe fiu stropindu-l cu benzină și s-a dus după chibrite, iar peste 2-3 minute a venit fiul care era foarte înspăimântat, tremura și a spus că a tras din armă în victimă;

- M.Eni, care a declarat că l-a văzut pe victimă mergând din urma inculpatului care plîngea, ulterior când a venit acasă la aceștea, l-a văzut pe inculpat cu hainele murdare de benzină și foarte speriat, întrebându-l ce s-a întâmplat i-a răspuns că tatăl l-a stropit cu benzină și a vrut că-i dea foc;

- N.Coipan, care a dat declarații analogice, concretizând că inculpatul era înspăimântat, tremura și l-a rugăminte colaboratorului de poliție i-a făcut o injecție pentru a se liniști;

- F.Bădărău, care a relatat că fiind vecini deseori a văzut cum victima își bătea soția și fiul, în seara de 21.08.2010 a auzit scandal și a văzut cum inculpatul s-a stropit cu un lichid din borcan, apoi a auzit un zgomot asemănător cu o împușcătură de armă;

- A.Rozdovanu, care a lămurit că la 21.08.2010 a auzit cum victima striga la inculpate și zgomot de lovituri, iar inculpatul îl ruga să nu-l bată, cunoaște că victima era o persoană severă și deseori bătea fiul și soția;

- din raportul de expertiză criminalistică nr.2440 din 23.09.2010 pe furtunul, maioul, țorții, știpii ridicați de la locul infracțiunii au fost depistate urme de benzină.

Astfel, toate probele în cumul cu toate circumstanțele cauzei dovedesc vinovăția lui C.Doroghean în săvârșirea omorului victimei, însă cert este dovedit că acesta a săvârșit infracțiunea în stare de afect condiționată de acțiunile ilegale ale victimei.

Drept elemente necesare ale omorului săvârșit în stare de afect sînt survenirea subită a emoției și condiționarea ei de acțiunile ilegale ale victimei - violență sau insulte grave, elemente care sînt prezente în cauza dată.

Potrivit legislației în vigoare, termenul „survenite în mod subit” cu raportare la emoțiile primare, înseamnă că emoțiile au apărut brusc, pe neașteptate, într-un timp foarte scurt și, astfel această expresie presupune că nu este obligatoriu să lipsească sau să fie foarte mică distanța în timp între cauza de apariție a stării de afect și omorul săvârșit în stare de afect. Uneori, această distanță în timp poate fi mai mare.

După cum rezultă din actele cauzei, inculpatul îndată ce a fost bătut de victimă și stropit cu benzină, între timp ce ultimul, intenționînd să-i dea foc, s-a dus după chibrite în beci, a luat din casă arma de vînătoare și a efectuat o împușcătură în direcția acestuia, de unde rezultă că dînsul s-a aflat într-o stare de afect, apărută din cauza tensiunii emoționale puternice în raport cu comportamentul victimei, manifestat înainte de începerea infracțiunii.

Mai mult, Colegiul atestă că repetarea situațiilor care provoacă stările afective negative, duce la acumularea afectului, care pînă la urmă, poate condiționa explozia afectivă, ceea ce se poate deduce și în cazul dat, deoarece atât din declarațiile inculpatului, cât și ale martorilor sus-menționați, rezultă că victima era o persoană agresivă, violentă, deseori aplica forța fizică față de inculpat, iar anterior a mai avut loc un caz cînd l-a stropit cu benzină, aruncînd în direcția lui un chibrit aprins, care nu a luat foc numai din cauză că s-a stins de la adierea vîntului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că prima instanță corect a constatat că inculpatul a acționat aflându-se în stare de afect, care a apărut în mod subit, provocată de acțiunile ilegale și violente comise de victimă în privința lui, nu numai la momentul apariției conflictului în cauză, ci și anterior, și în mod repetat. Această constatare este argumentată de prima instanță prin șirul de probe administrate, apreciate și descrise în sentință, iar instanța de apel greșit a respins argumentele instanței în această latură, considerând că în cauză lipsește starea de afect, pe motiv că acțiunile inculpatului nu au fost consecutive și imediate după acțiunile ilegale ale victimei.

La acest capitol, după cum s-a menționat mai sus, prima instanță cert a constatat că inculpatul după ce a fost bătut și stropit cu benzină, îndată a intrat în casă, de unde a luat arma și a efectuat o împușcătură în direcția victimei, care s-a dus după chibrite, astfel că intenția de a lipsi de viață victima, a survenit în mod subit, fiind realizată imediat după actele ilegale și imorale ale victimei.

Colegiul menționează că de fapt și instanța de apel a reținut că victima a manifestat în relațiile cu inculpatul un comportament violent și agresiv, împrejurare care trebuia să fie privită nu numai în chestiunea aplicării pedepsei, ci și aprecierii juridice a faptelor săvârșite de inculpat.

Astfel, reieșind din circumstanțele stabilite, Colegiul penal conchide că instanța de apel a dat faptelor săvârșite de inculpatul C.Doroghean o încadrare juridică greșită, prin ce a comis o eroare de drept care se cuprinde în art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, eroare care este temei de recurs.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, urmează să caseze hotărârea instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată având în vedere că apelul greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui C.Doroghean.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Malanciuc Radu în numele inculpatului Doroghean Corado, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, cu menținerea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 12 decembrie 2011 în cauza penală în privința lui Doroghean Corado.

Doroghean Corado urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută măsuri preventive sub forma arestării preventive sau pedepse penale în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 02 iulie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Iurie Diaconu